

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 25 kr — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadóhivatal Kézdi-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdáijában, hová a hirtelmevények előfizetési pénzek küldendők.

A magyar zászló.

1899. október 28. án.

Mi a háromszínű zászló? Jelképe a magyar nemzetnek, hirdetője nemzeti államiságunknak! Idegen országokban, ha azt akarjuk jelezni, hogy államiságunkkal jelen vagyunk, kitűzzük a háromszínű zászlót; ha idegen országok megakarnak bennünket tisztelni, kitűzik a háromszínű lobogót. Mikor örömmünnepeket ülnék, mikor ünnepelünk, kitűzzük a nemzeti lobogót. Honvédeink piros-fehér-zöld lobogó alatt fognak kivonulni csatába.

Látható ebből a kevés példából is, hogy nekünk a piros-fehér-zöld zászló drága. Klenódiumunk ez a zászló, melyet életünkkel és vérünkkel védünk meg. E zászló köré csoportosulunk nemzeti erőnkkel és önértékünkkel s míg tart bennünk a lehellet, ezt a zászlót nem hagyjuk.

Más országokban a zászlóról vitázni nem szoktak; a mint nem szoktak vitázni arról, hogy valamely állam meg akarja-e védeni magát, fenn akarja-e tartani államiságát? Zászló-kérdés másutt nem létezik; hangoztatjuk, hogy nálunk se létezik, mert a magyar zászló joga, hatalma és fensége nem lehet kérdéses. A magyar zászlót elismerni köteles minden, a ki ez államnak polgára, vagy akármely idegen állam polgára. A ki magyar polgár a ma-

gyar zászlót megsérti, szigorú büntetéssel lakol; ha idegen ország sértené meg tudatosan a magyar zászlót, felvonulnának hadaink s kiszégeződnének ágyuink, hogy visszaállítsák zászlóink becsületét.

A magyar zászló joga tehát nem kérdéses és nem vitás. A kérdés csak az, lehetnek-e magyar zászló mellett más zászlóknak is jogaik ezen országban? Hogy félre ne érte senki ezt a kérdést! Nem a magyar zászló jogával egyenlő jogokról van itt szó, vagy más zászló jogáról egyáltalán, mert az kétségtelen, hogy minden országban csak egy zászlónak lehet egyáltalán joga: az állam zászlójának és csak egy zászlóhoz fűződnek polgári kötelesek. Hanem arról van szó vajjon a magyar zászló mellett engedhetni-e szabadságot más lobogók részére is.

Hát azt a jogot nem lehet megvonni a polgároktól vagy testületektől, hogy a nemzeti zászlón kívül mást is kitűzzenek. Így néneknek, családoknak, testületeknek s egyéb csoportoknak voltak és vannak zászlóik, mint az egyének, családok, testületek és egyéb csoportoknak jelképei. Ki-ki a maga zászlóját kitűzheti tehát, de nem tűzheti ki a nemzeti zászló helyett, legföljebb csak mellette. Ha egy testületnek kötelessége zászlót kitűzni, ez a kötelesség csak a nemzeti zászlóra vonatkozik és ezt a zászlót

mikor azt kell kitűzni, nem helyettesíthetni semmiféle más zászlóval. A ki Brassóban vagy egyebütt vitatkozni tud vagy mer erről, annak nincs fogalma arról, hogy mi a zászló és mi a nemzeti zászló joga.

A középületek zászlót tartoznak kitűzni bizonyos ünnepeken, csak nem gondolhatja Brassó városa, hogy mikor nemzeti kötelesség zászlót kitűzni, akkor más zászlót lehet kitűzni, mint a nemzeti zászlót. Szinte nagyzási hóbortnak lehet mondani az olyan törekvést, mely nemzeti ünnepen helyiérdekű zászlót akar kitűzni.

De míg a helyiérdekű zászló kitűzése csak nagyzási hóbort, nemzetiségi jellegű zászló kitűzése egyenest vakmerőség, mely példás megtorlást érdemel. Mert e vakmerőségben szándékosságot láthatni, azt a szándékot, hogy a nemzetiség jogát akarnák a nemzet jogának helyébe erőszakolni. De még ennél is több a nemzetiségi zászlóért való küzdés, hátaáros a hazaárulással. Mert a nemzetiségnek nincs zászlója, mert a nemzetiség nem testület, nem szervezet, mely zászlót választhatna magának. A nemzetiségi zászló mindig valamely idegen országnak zászlója, idegen államnak jelképe, idegen államiság kifejezője. A ki pedig idegen államiságot akar a hazában érvényre jutatni, az nyilván hazaárulást követ el.

TÁRGZA.

NEKROLOG.

(Török egy barátom naplójából.)

Közl: Barthali János.

(Folytatás és vége.)

Magdy — még a párbaj komédia előtt — nagyra volt a bátorságával. Azt mondta, hogy ő semmitől sem ijed meg. Be is bizonyította azt, mint az alábbiakból kitűnik.

A szomszéd vármegyében egy pap barátja lakott, kihez még a gyermekkor szép emlékei fűzték. Elhatározta pedig egyszer, hogy meglátogatja a volt játszóházát. S a határozatot tett követte.

Lakott pedig ugyanabban a helyben egy dúsgazdag, öreg dáma, ki már nyolczvan tavaszának szedte illatos virágait anélkül, hogy konty alá, vagy az Ábrahám próféta kebelébe került volna.

Ennek a tisztoskorú nőnek korán elhaltak a hozzátartozói, s a közös családi sirbaltban várták ama nagy napot, mely is utolsó ítélet néven ismeretes a keresztény világ előtt.

A temető, melyben a hosszú álmot húzták az elszenderültek, a község jóvoltából inkább gyönyörű parkhoz hasonlított, mint a halottak országához. Nem is fordult meg idegen a helységben, ki annak megtekintésére be ne tért volna az egy kapuval, s alacsony kerítéssel ellátott néma, de vonzó területre.

Szokása volt pedig a fennemlített hölgynek, hogy elhunyt családtagjai koporsói mellett néha éjfélig elüldögélt a kriptában, s mint álomlító fennhangon társalgott azok szellemeivel. Ilyenkor vagy fekete, majd fehér ruhában jelent meg a túlvilági jour fixen; már mint a kedve hozta magával. Mert: szerinte a fehér ruha is a gyász jelképezője volt.

..... Magdy és a pap a vizontlátás öröme sűrűn üritgeték a boroskupákat, minek aztán az lett az előrelátható következménye, hogy a hosszú utban amugy is elfáradt vendégnek megártott a bor, s szokása szerint a bátorságával kezdett dicselkedni.

A pap kétségbe vonta az állítását, mint szokás az ilyenkor a spiczkes embereknél, a mire meg Magdy tűzbe jött s csak azt sajnálta, hogy nincsenek ma hétfeji sárkányok, a kiken bemutatathatná, hogy helyén dobog ám a szíve.

A házigazda e közben valamit sugott a behívott szolgáljának. Az meg eltávozott. Nemsokára visszatért s halkán szolt a papnak:

— Igen, a sirbaltban van. Ma fehér...

Magdy, kinek figyelmét elkerülte a titkos párbeszéd, ezalatt megelégedte a mulatságot.

— Pajtás, szolt a paphoz — álmos vagyok. De amig lefeküdném, s meg a mig ágyaltatsz, szeretnék egy kis sötét tenni a szabadban. Idegeimnek tartozom azzal. Mondd csak, hol talállok a legzodandusabb levegőre nálatok?

A pap trófiájának kedvezett minden. Készen volt azonnal a felelettel.

— Szokásom ugyan nekem is a lefekvés előtti

séta, de ma nem érzek hozzá kedvet. Azonban, ha éppen parancsolod, ajánlok egy helyet, nincs is messzi innen, a hol az azon métermázsza számra találhatók, s akár megüdvözlhetesz annak kéjes élvezetétől.

És a házigazda megmagyarázta, merre felé menjen, bölesen elhallgatván, hogy ott bizony a temetőre talál az éjjeli sétáló. Az utbaigazítás szerint pedig ama krypta előtt kellett elhaladnia Magdynak, hol a fentisztelt hölgy elődei pihentek.

Magdy ment. Gyönyörű, sötánszerű területre ért. A hold fényénél (csodálatos, hogy minden drámai jelenetnél ott kell lenni a holdfénynek!) azonban mindjárt észrevette, hogy temetőben jár.

Megborzadt. . . .

De azért a borközi állapotban lévő embernek csodálatos bátorságával előre ment.

Egyszerre csak valami fureca, a föld alól jövő hang ütötte meg füleit. . . .

De a mit e perczen látott a hold fényénél az kiütöte ám a fejéből a bor gözét. . . .

A krypta üregéből halkán zajtalanul libegett fel egy — hófehér alak. S a faluban a toronyóra éppen e perczen verte kisérteties kongással az éjfélt. . . .

Magdy szájából a rémület, a borzalom kinos ordítása tört ki:

— Jézus, Mária, Szent-József és Istennek minden szentei, ne hagyjatok el!

Ugyanekkor egy éles metsző sikolyt hallott a krypta üregéből kisivítani a megrettent vitéz.

— Uram irgalmazz lorditá erre a hős bácsi, s va-

Tudunk elnézők és liberálisak lenni még nemzetiségi kérdésekben is; tudjuk meghallgatni a nemzetiségek nézeteit is, tudunk hallgatni egy némely igazságtalan és alaptalan nemzetiségi vádak hangoztatásakor is. Mindezt merő liberálizmusból, bár felfogásunk az, hogy a nemzetiségi kérdésben a legüdvösebb a teljes radikalizmus. De tudunk e felfogásunkból engedni is és liberálisabban vagyunk.

De mikor a magyar nemzetiségi államiság szimbolumáról van szó, mikor arról van szó — és a zászlókérdésben erről van szó, — hogy a magyar nemzeti államiság legalább ebben érvényesüljön, akkor feltétlenül intranzigensek vagyunk, akkor alkudozni nem tudunk.

A magyar zászlónak teljes érvényesülést követelünk, nemzetiségi zászlót megadni nem vagyunk hajlandók és semmiféle olyan zászlót, a melynek az a célja, hogy államiságunk kifejezését sértse vagy kicsinyítse.

Ugy hirdik, hogy a zászló-kérdést a kormány véglegesen és törvényileg rendezni fogja már a közel jövőben. Ismerve vezető államférfiaink hazafiságát és nemzeti önértékét, nem kételkedünk egy pillanatig sem, hogy a zászló-kérdést a hozandó törvény úgy fogja megoldani, hogy a fent hangoztatott elvek érvényre jussanak. A magyar zászlónak diadalmasan kell lengeni ez országban mindenütt, amint diadalmaskodnia kell a magyar államban a magyar állameszmének. A magyar állameszme nemzeti ideál és bálvány kell, hogy legyen minden magyar polgárnak. Épp úgy a magyar állameszme kifejezője, a magyarzászló kell, hogy szent és sérthetetlen és dicső legyen mindenki szemében és mindenki lelkében.

A delegációról.

Sok viszontagság után, a dühös obstrukció Charybdis-e és az engesztelhetetlen pártviszály nem kevésbé kellemetlen Scylla-ja közt, megválasztotta

a reichsrath a delegációt. A jobb belátás kifolyása volt-e, mely belenyugodott az elkerülhetetlenbe és a kellő pszichológiai pillanatban hallgatott egy magasabb sugallatra, vagy pedig tényleg a legmagasabb helyről jött hivatkozás a régi osztrák hazafisságra vált ez a sugallat, egyelőre ne keressük, a „mi“ fontosabb a „hogyan“-nál, s az osztrák alkotmány minden barátját és ezek közt magyar politikust is, megelégedéssel töltheti el, hogy ezt a veszedelmes színdarabot szerencsésen körülhajózták és az osztrák-magyar monarchia lejárt váltoját nem kell ovatoltatni. A delegációk működése czél biztosra van és így még csak azt kívánjuk, hogy a gazdasági kiegyezés még függőben levő alkotmányos tárgyalása szintén kedvező lefolyást vegyen. Ez a remény nem olyan optimisztikus, ha meggondoljuk, hogy a gazdasági zavarok kárait a kereskedelem és ipar minden rétegében odaát is ép oly ólénken érzik, mint nálunk, hogy továbbá e kérdésekben nemcsak a monarchia prestige-e, hanem nagy érdekek is fel vannak téve a játékra és hogy főleg ennél az aktusnál is ugyanazok a motorok fogják működésbe helyezni céltudatos, segítő erejűket, melyek a delegáció választásánál üdvösen és örvendetesen működésbe léptek. Az osztrák pártok, midőn Magyarországról van szó, akezióba veszik ugyan ellenünk a kölcsönös animozitás egész tőkéjét, de mi bízunk abban, hogy az ellentéteket az elengedhetetlen jóakarattal és az igaz érdekek helyes felismerésével mégis át lehet hidalni. A politikai szükség kikerülhetetlen imperativus-a e kérdésekben is érvényesíteni fogja kényszerét.

Uj Pénz.

A nemzetgazdászok általában azt vallják és hirdetik, hogy új pénznek a forgalomba hozatala mindenkor a polgárok megkárosodását vonja után. Ez természetes is, mert a forgalomból kivonandó pénz beváltási határideje gyakran nem szívroghat át olyan rétegeken, melyek — bár ott pénz szintén felhalmozódhatott, — a mindennapi élet változásaitól el vannak zárva. Ily módon gyakran százezrekre rug az az összeg, melylyel a polgárok károsodnak. Sokkal több zavar, s aránylag még nagyobb veszteség érheti a polgárokat akkor, ha nemcsak új pénz, hanem ezzel egyidejűleg egészen új pénznemek kerülnek forgalomba.

Az átmeneti idő legsúlyosabb terhét a kereskedőkre, iparosokra és általában a nagyobb vállalkozókra részvénytársaságok, pénzintézetek stb. rója, mert ezeknek meglévő nyomtatványait, könyveiket s általában egész ügykezelésüket az új pénznemhez alkalmazva kell reformálni. E kö-

telezettség természetesen az összes törvényhatóságokat is terheli. Általában az 1899. évi XXXVI. t.-cz. 2-ik §-a értelmében 1900. évi január hónap 1-től kezdve az összes törvényhatósági és községi bevételek és kiadások koronaértékben állapítandók meg és a számadások is ebben az értékben vezetendők. Ugyanezen t.-cz. 3-ik §-a értelmében a törvényhatóságok és községek felügyelete alatt álló, vagy közszolgálatot szolgáló testületek, alapok, egyesületek, szövetkezetek és intézetek könyveit és számadásait szintén koronaértékben kell vezetni. A belügyminiszter különben már mindeire fel is hívta a törvényhatóságok figyelmét, de ezzel kapcsolatosan a sajtónak is kötelessége, hogy e beálló változást a közönség mind szélesebb rétegeivel megismertesse.

A korona értékű pénznem, mely jelenlegi számítási rendszerünket teljesen felforgatja, sok tekintetben előnyös ránk nézve. Pénzegységünk ugyanis e változással a középeurópai pénzegységgel frank, márka, lira megközelítőleg azonos értékűvé válik, s a mi ennek a rendszernek egyik legnagyobb előnye, ezennel kisebb darabolású pénznemekkel fogunk rendelkezni, a mi viszont a szabatosabb értékemegállapításokat teszi lehetővé.

Az sajnos, kétségtelen, hogy a korona értékre való átmenet pénzünknek a nemzetközi forgalomban való értékét nem javítja meg. Nem javíthatja meg valutánk rendezetlensége miatt, a mi az agio szakadatlan ingadozását okozza.

A valuta szabályozását tudvalevőleg a koronaérték behozatalával egyidőre tervezték, de hát ennek útját vágta az, hogy elégtelen arany alap miatt a készfizetés felvehető nem volt. Igaz ugyan, hogy az osztrák-magyar bank mintegy 380 millió forint értékű arannyal rendelkezik, ezt azonban a legérényesebb kamatláb politikával kell megvédelmeznie, nehogy újból kiszivárognon bank pénzéből. És a nemzetközi pénzpiac jelenlegi vagy legalább a közelmult helyzete nagyon is indokoltá teszi a fokozott éberséget, sőt aggodalmaskodást is. Ez volt az oka annak, hogy az osztrák-magyar bank október hó 1-én 7873. óta első esetben 6%-ra emelte a kamatlábat, mely rendszabály pedig a mi piacunkon erős rázkódást, mondhatni válságos helyzetet idézett elő.

Erre a rendszabályra azonban feltétlenül szükség volt, mert a német birodalmi bank 6%-ra, az angol bank pedig 5%-ra emelte volt fel a kamatlábat. Hát hiszen ezeknek nagy okuk is volt erre!

A német birodalmi bank ezért volt kénytelen a kamatlábat emelni, mert az utóbbi évek alatt mutatkozott óriási igények czirka 200 millió márkával fogyasztották meg érzékszétét, míg ezalatt váltótárczája 4000 millióval emelkedett.

dul üvöltözve rohant visszafelé a temető bejárához.

Hanem az a furesa szokásuk van a megijedt embereknek, hogy éppen oda nem találják futásukban, a mi éppen az orruk előtt van.

A minden jó lelket segítségül hívó Magdy örült száguldozása alatt számtalanszor elrohant a temető kapuja mellett, de bizony mégsem akadt rá.

Egyszer csak visszatekint a kacszó, bukfen-czeső lovag, s hát látja, hogy a fehér alak a nyomában libeg. . .

Egyéb sem kellett Magdynak. Most már nem szaladt hanem repült.

Még ő sem tudta, hogyan vetette át magát a temető kerítésén; csak arra eszmélt fel, hogy ajtóstul dült be házizagdjához.

— Az Ég szerelmére, mi történt veled, kiáltott fel félkomolyan a pap, ki már kíváncsian várta a séta eredményét.

Magdy bácsi a nagy ijedség miatt csak höröge szóttagolta:

— Jaj — ott — ni — kísértet — a temetőben; üldözés és futás — kriptá és fehér tűnemény — jaj, uram Isten — de rám ijesztett. . .

A pap még csak szóhoz sem birt jutni, hogy magyarázatát adja a kísértetes históriának, midőn felpattan az ajtó, s a küszöbön megjelent a — fehér alak.

Egy bösz ordítás fogadta:

— Jézusom, ne hagyj el! Ime, ide is követ a gonosz lélek, — s a következő pillanatban a halálra rémült bácsi fölrantott egy ablakszárnyat, kiugrott az

utezára, s úgy eltűnt az éjszakában, mint ent Pál apostol az oláhok előtt.

A fehér alak a vén dáma volt, a ki viszont Magdytól ijedt meg a temetőben, s kit a félelem a paplakba üzött.

A bácsi pedig azon éjjel, s még másnapon is folytatta gyors visszavonulását. És csak akkor érezte magát biztonságban, mikor a szobájában volt — otthon.

A pap ugyan várhatott rá, akár itéletnapig.

Midőn később megmondta neki a pap, hogy mitől rémült meg amaz éjszakán, ingerült hangon kiáltott rá, hogy: ne tegye őt bolondná, mert kísértet volt, bizony, az; sőt azt is látta, hogy a sivító halálfeji szellem harapásra tátott szájjal rohant rá s a torkából tüzes szikrákat okádott.

Azt sem hitte el barátjának, hogy a bácsi szeme szikrázhatott, mikor az örült futásban neki szaladt egy-egy faágnak.

— Kisértet volt, ha mondom — erősítette az öreg. — Mit is keresne éjjel egy nyulszívű vén banya a temetőben? Különbben nyugodt leheztű falustól, mert én ugyan száz mértőldre elkerüllek benneteket, ti, kísértet ápolók!

És a visszaemlékezésnél hideg borzongás futott végig a hátán.

A tréfát nem mindenkitől fogadta el Magdy, s ahhoz aztán goromba volt, mint a pokrócz.

Egy henezegő, éretlen diák valami ismeretlen mágus hölgy nevében két darab lópatkót küldött postán az öregnek, a ki viszont megtudta valami

uton, hogy kitől jött a furesa küldemény. A csomag tartalmául azt írta az ifju, hogy: gyémánt ékszer.

— Azt hallottam, bátyám, hogy X. hercegnőtől drága karpereceket kapott jegyajándéku; igaz-e? kérdezte az ifjonez, nem sokkal a küldemény kézbesítése után.

— Igaz, öcsém, igaz — felelt Magdy épés gunnyal — de: a mint az ékszerek alakjából s a patáid hiányosságáról látom, te rugtad el azokat a czingár dióverőidről. Hanem azért rendelkezésedre áll, öcsém, az elhullatott vagyonod, s a saját költségemen vissza is veretheted a kovácsosai a talpaidra.

— Az ám, — szemtelenkedett a rutul lefőzött gyerek, hogy még darabosabb viczetet kapjon, — de láttam a bácsit szerelmeskedni egy csunya vén banyával a kukoriczaföldön. Ugyan gyönyörű maskarával csinálta a pásztoróráját. Hát ehhez mit szól, nem úgy volt-e?

— Az is igaz, öcsém, — vágta ki a nagy tromfot az öreg — mert a kedves édes anyád adott nekem légyottot a kukoriczásban. Csodálatos, hogy rá nem ismertél a mamádra. Máskor jobban meg-nézd!

Nem is tréfált soha az életben Magdyval az ifju.

Ez a gavallér azon tanévben tisztességesen megbukott a vizsgálatán.

Egy társaságban találkozott vele a bácsi, a hol a bukott diák hatalmasan udvarolt egyföltűnő szép-

Az angol bank ugyancsak érzékszletét védelmezte a magasabb kamattypussal és pedig részben azért, mert féltek a dél-afrikai arany elmaradásától (1898-ban 180 millió forint volt) részben pedig Amerika nagygényű aranyvásárlásait igyekeztek megakadályozni.

Országos iparos nagygyűlés Kolozsvárt.

(Folytatás.)

A napirend 7-ik pontja. (Az iparosok nyugdíj ügye). Ennél kimondja a nagygyűlés, miszerint a kormányhatóság felkérte, hogy az iparosok nyugdíj ügye törvényhozás útján leendő rendezése tárgyában, a legközelebbi időben végleges intézkedés tétessék olyként, hogy iparkamarai körületeknél, önkormányzati jogon kötelező nyugdíj pénztárak létesítenek, a mely pénztárak illetékje a közadókkal együtt és annak arányában hajtassanak be.

A napirend 8-ik pontja. (Az építő ipar törvényes szabályozása), melynél az országos nagygyűlés szükségesnek tartja az építési ipar és ezzel kapcsolatos építészeti ügy törvényes szabályozását ennek folytán felkéri a kormányt arra, hogy mindaz általa kezdeményezett építési törvényjavaslatot, mind pedig az 1884-ik évi XVII. törvényekbe foglalt ipartörvény 10. §-ában az építési ipar gyakorlásáról elrendelt külön törvényt a közügy érdekében véglegesen tárgyalassa és mihamarább törvényerőre emelje.

A napirend 9-ik pontja. (Betegsegélyezési ügy). E pontnál tekintettel arra, hogy a nagyméltóságú kereskedelemügyi magy. kir. miniszter ur 1899. évi szeptember hó 13-ik napján a vidéki kerületi betegsegélyző pénztárak országos központi bizottságához intézett leiratában kijelenti, hogy az ipari és gyári alkalmazottaknak betegség esetén való segélyezésével foglalkozó betegsegélyző pénztárak helyzetén a lehetőségig javítani kíván és hogy a betegsegélyezési ügy érdekében mélyebben ható reformokra — esetleg a törvény módosítása útján is — törekszik:

Elhatározza az V-ik iparos nagygyűlés, hogy a kereskedelmi miniszter ur leirata folytán ezuttal a betegsegélyezés ügyével érdemlegesen és részletesen foglalkozni nem kíván, hanem fentartja azt magának akkorára, mikor a betegsegélyezés ügyének a miniszter ur által kilátásba helyezett reform terve kibocsátatik.

Feliratot intéz a nagygyűlés a kereskedelmi miniszter urhoz és üdvözlőlvén őt a betegsegélyezési

ügy reform tervének kezdeményezése alkalmából, kijelenti a gyűlés, hogy a terv mielőbbi elkészítése véleményezés végetti kibocsátása és a szakkörökben leendő megvitatása után megvalósítása elé bi zalommal néz ugyan a hazai iparosság, még is az ügy fontossága és a mutakozó nagyfoku bajok hasznát már alig tűrő orvoslásának szükségessége iránti tekintetből kéri a miniszter urat, hogy a reform tervet elkészítése iránt, minél előbb intézkedjék.

A napirend 10-ik pontja. (Fegyencz ipar.) Tekintve, hogy az ország iparosságának már évtizedeken keresztül országosan hangoztatott panaszai és sérelmei folytán a kormány maig sem szüntette be az országos fegyházai és fogházai aképesítéshez kötött ipar üzését, tekintve, hogy a fogházak és fegyházak fentartásához az iparosok is súlyos adójukkal hozzájárulnak és azok még is az iparosok megmontására és megélhetésüktől való megfosztására működnek; tekintve, hogy a fegyházak és fogházaknak az 1884. évi ipartörvény kiváltságot biztosít és ezeket egészen kivonja az ipartörvény rendelkezései alól, miáltal az ipartörvény szigorú szabályai alatt élő iparosok ellen maga az állam nevel a törvényen kívül egy külön kontárhadat, mindezeknél fogva kimondja a nagygyűlés, hogy törvényhozási uton a fegyenczipar üres a képesített iparágak térén azonnal teljesen szüntettessék be és a fegyenczek háziipari cikkek készítésével, föld és bánya munkával foglalkoztassanak, avagy állitassanak velők elő olyan cikkek, melyeket még hazánkban nem készítenek.

(Vége következik.)

Ujdonságok.

— Honvéd tiszti előléptetések. A király kinevezte a jóni Deák Árpádot I. osztályú századosná, Vaskó István volt kézdívasárhelyi esendőrhadnagyot pedig honvéd főhadnagygyá.

— Anyakönyvvezetői kinevezések. A belügyminiszter Ince Ferencz körjegyzőt Mikófaluba anyakönyvvezetővé, Kristály Balázs polgáriskolai tanítót sepsi-szentgyörgyi, Király Sándor joggyakornokot kézdipolyáni anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

— Esküvő. Dr. Dávid János, kézdívasárhelyi szép tehetségű ifju orvos november 12-én vezeti oltárhoz Gyergyószentmiklóson Czifra Franciska kisasszonyt, Czifra Mihály és Kabdebó Mariska kedves, szép leányát. Sok szerencse kíséri a leendő ifju pár szép frigyét!

— Eljegyzés. Felsőcsernátoni Vitályos György, nagyszentmiklósi földmivesiskolai szaktanító eljegyezte Alsócsernátonból Baricz Emilia kisasszonyt, özv. Baricz Antalné szép leányát.

— Halottak napját most is nagy kegyelettel ünnepelték meg Kézdí-Vásárhelyen. Mindkét temetőben fényesen ki voltak világítva a sírok, s óriási közönség járt-kelt a halottak csendes birodalmában leróni elhunyt kedveseik iránti kegyeletüket. A róm. kath. temetőben a gymnasium nemes gondolkodású ifjúsága a derék tanári karral testületileg megjelent, hogy az ez évben elhunyt Feil Ede rajztanár és Papp Simon minorita rendű áldozár és tanár iránti halálának Egy csekélyke részét lerójják. Gyászdalokat énekelt az ifjúság, kedves emlékü tanára siránál, melyet megkoszorozott s Pénzes István V-ik gymn. oszt. tanuló szép beszédben emlékezett meg a korán elhunyt derék tanárról. Az ifjúság e szép tette önmagában hordja a leg szebb dicsőretet és elismerést.

— Egy 48-as halála. A nagy idők tiszteletre méltó tanuinak száma ismét apadt egygyel: Nagy András 48-as honvéd egy szerény, de ritka becsületes kézdívasárhelyi asztalosmester, f. hó 2-án, 86 éves korában elhunyt. Öreg bajtársain kívül szép közönség kísérté sirjába a derék polgártársat s jó hazafit.

— Katalin-estély. A kézdívasárhelyi kereskedő-ifjak társulata minden évben szokásos Katalin napi mulatságát az idén is meg fogja tartani. A most is — mint mindig — fényesnek ígérkező táncos-télyt hangverseny előzi meg, melynek műsora a következő: 1. Felolvas Gyöngyösi István ur. 2. Szaval Kis Lajos ur. 3. Vegyeskar. Éneklők: Jancsó Vilma, Nagy Róza, Székely Mariska és Vargha Anna kisasszonyok, Nagy Gerő és Rácz János urak. 4. Zongorán játszik Székely Mariska k. a., kísérik Pénzes Imre ur hagedével és fuvalán Nagy Ártur urak. 5. Világposta. Rendezi: Égető Bálint ur. A szép mulatságot fölöslegesen tartjuk a közönség pártfogásába ajánlani, hiszen köztudomású, hogy a kik jól akarnak mulatni, azok mindig ott vannak nagyszámban az ifjúság estélyein, melyek mindig első helyen szoktak állani. Azt hisszük úgy lesz az idén is.

— A kézdívasárhelyi Jótékony-Nőegylet folyó hó 11-én tartja 3-ik fillérestélyét. Ez estélynek kiváló érdekességet ad az élőképesséportozat, melyen városunk csaknem valamennyi szépleánya szerepelni fog. A fillérestély rendezői Ifj. Jakab Istvánné és Előkes Béláné. E mulatságra előre is felhívjuk olvasóink figyelmét. A meghívókát a rendezőség kedden küldi szét.

— Gondatlanság áldozata lett Gyulafalván Kovács Antal mozdonyvezető 2 éves kis leánya, kit szülői magára felügyelet nélkül hagytak lakásukban. A szerencsétlen kis teremtes magára huzott egy fazék forró vizet s ez úgy összeégette, hogy egy napi kínos szenvedés után jobblétre szenderült.

— Erdélyiek találkozó helye. Mint értesülünk Lantos közkedvelt és ismert vendéglős Budapest Dalszínház utca 8 szám alatt (A m. kir. Opera mellett) fényesen berendezett erdélyi vendéglőt nyitott. Erdély egyik legkitűnőbb szakácsnéja készíti naponta a legjobb erdélyi ételeket és különlegességeket, borai pedig kizárólag Tótsch B. József csász. és kir. udvari szállító segésvári pincézéből valók. Az árak rendkívüli olcsók, s a kiszolgálása a lehető legpontosabb. A ki Budapestre utazik ne mulassza el ezen gyönyörű éttermet meglátogatni.

— Fillérestély A „Kézdívasárhelyi Önképző- és Műkedvelő-Egyesület” saját pénztára javára 1899. évi november 5-én (vasárnap) a tanácsház nagytermében fillérestélyt rendez a következő műsorról: 1. Felolvas: Kiss Jenő ur. 2. Szaval: Jancsó Luiza k. a. 3. Monlog, Előadja: Zsigmond Ida k. a. 4. Énekel Jancsó Amál k. a. zongorán kíséri Rácz N. János ur. 5. Szaval: Lakatos Kálmán ur. Ajánljuk a közönség figyelmébe.



ségű hölgynek. Mikor legjavában áradozott az ifju, oda szólt neki az öreg.

— Jaj, ócsém, a ki szerelmeskedik az ne vizsgázzon; s a ki pedig vizsgázn akar, az ne szerelmeskedjék, mert elhasal ám az egzamenen.

Persze az egész publikum hangos kacajjal fogadta a nagyon sikerült élezet. Csak az ifjonez pirult el nagyon.

Igy torolta vissza Magdy a lópatkós históriát.

Életének utolsó éveiben felesapott a bácsi vegetáriánusnak: aszalt gyümölcsökkel s besózott növényekkel táplálkozott; később a Succi követője lett, (talán rá is volt utalva?) s ezen bölcis ígéket hirdette ismerőseinek:

— Ha némely állat pusztán a növényvel megelégszik, miért ne tehetné azt az ember is. Ha pedig áll az a dolog, hogy a sok étel rontja a gyomrot s rövidíti az életet, miért muszáj gyakran enni? Nem elég volna napjában egyszer, s akkor is keveset falni és ezuttal végtelen hosszúra nyújtani életünket?

Ez, az alapjában éppen nem rossz tantétel okozta a halálát.

Egy dárídóban megfellekedezett elveiről, s mire észrevette magát, a sok és nehezen emészthető ételből a pukkadásig megtömté a gyomrát — utójára.

Másnap reggel halva találták garsonok lakásán.

Nem volt mellette utolsó óráiban senki, hogy a halálvivódás hideg veríték cseppjeit letörölje bárázdás homlokáról...

Irományai között két furcsa levelet is találtak másolatban. Ezek élénk világot vetnek lelki állapotára.

Az egyik, az újabb keletű, egy írőhöz szólt. Annak szemrehányásokat tett, hogy az ő (Magdy) ismeretlen verseit és tudományos munkáit (melyeket az igaz, hogy sohasem irt meg a bácsi) összegyűjtötte az imposztor, s mint plagiumot a saját neve alatt kiadta, és azokért 100.000. irva: száz-ezer forint írói tiszteletdíjat kapott. (Oh, a boldog író, a Dreyfus-ügy mentes Hungáriában!) És, hogy per ne legyen a dologból, csak silány tizezer forint részesedést kért a plagiummal vádolt írótól — végkielégítés ezímen — de azonnal.

A másik levél, mely fél századdal halála előtt kelt, egy nőhöz volt címezve. Annak meg azt ígérte, hogy: ha hozzá megy feleségül, hát aranyba, bársonyba öltözteti és olyan palotát építtet számára, mely arany-rézalában forog s azt akkor állítja és indíthatja meg, amikor éppen neki tetszik. Az ebédterem közepébe meg olyan kutat ását, melybe a kristály tiszta víz a hémértföld távolságban lévő havas bérez legmagasabb ormáról fog összegyűlni, „vezető, karbunkulus-csőveken”. Az a víz pedig — ha egy megfelelő csapot fordít el szíve hőlgye — ha kell rózsavíz, ha kell illatosfürdő, s ha kell szerelmet adó bájtál lesz. A ritka palota urnőjének pedig egyéb dolga sem lenne, mint: enni, inni, élvezni, alunni, énekelni, (ha tud) s táncolni és sétakocsikázni — da capo, in aeternum.

Szegény Magdy! Requiem aeternam, da ei Domine!

E szókkal végződött a napló.

Szám 5256—1899. tkvi.

Hirdetmény.

Márkosfalva és Mátisfalva község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1836. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1893. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-czikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közre:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve a §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. a) pontban foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az 1900. évi május hó 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, kik az 1886. XXVII. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-czik 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1900. évi május hó 15-ik napjáig bezáró-

lag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után, ellentmondások többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve érzik, ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16-ik §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1900. évi május hó 15-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után, az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Ezuttal figyelmeztetnek azok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

K.-Vásárhely, 1899. október hó 29-ik napján.

Veress,
kir. törvényszéki bíró.

H I R D E T M É N Y.

Ő. cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása alapján ezennel megkezdetik

a XXI-ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése, melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékonyezésekre fog fordíttatni.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játéktér szerint 365.000 koronára ruznak és pedig:

1 főnyeremény	150.000 korona	10 nyeremény	1.000 korona
1	50.000	20	500
1	20.000	50	100
1	10.000	100	50
2 nyeremény	5.000	1000	20
5	2.000	6500	10

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1899. évi december 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX., Csepelrakpart, főtelep), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi adó- és sóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közögnél.

Budapest, 1899. augusztus hó 1-én.

M. kir. lottójövedék-igazgatósága.

20% engedményt kap mindenki,

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható óvszer férfiak és nők részére. Ára

tuczonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.— és frt 8.—. Bouts americ. tuczatja frt 3.—, 4.— és frt 5.—.

Női óvszerek: Hasse tanár-féle frt 2.—, Mensinga tanár-féle frt 2.50, dr. Earlet-féle frt 2.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tuczonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, darabja frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyenes bérmentve. Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után.

J. REIF

Bécs, Brandstätte 3.

1881-ben alapított hírnemes higiéniai specialista cég.

ki e hirdetésre hivatkozik!

Hirdetések

e lap kiadóhivatalában

olcsó áron

felvétetnek.